

پیمانه مهارتی

کشتار

هدف کلی

آشنایی با روش‌های کشتار مرغ گوشتی

هدفهای رفتاری: فراگیر پس از گذراندن این پیمانه، باید بتواند:

۱- مرغان گوشتی را در پایان دوره پرورش برای کشتار جمع آوری کند.

۲- مرغ را به صورت سنتی کشتار کند.

۳- پرکنی مرغ را در دستگاه پرکن انجام دهد.

۴- تخلیه شکم (اندروونه) را انجام دهد.

۵- قسمتهای مختلف مرغ را تمیز نموده (شست و شو کند)، آماده طبخ نماید.

۶- با طرز کار در کشتارگاه نیمه صنعتی آشنا شود.

۷- با طرز کار در کشتارگاه صنعتی آشنا شود.

فهرست

۶۶	روش نیمه صنعتی	۶۲	جمع آوری و حمل و نقل مرغان
۷۳	روش صنعتی	۶۴	کشتار
۸۵	آزمون نهایی	۶۴	روش سنتی

جمع آوری و حمل و نقل مرغان

نحوه جمع آوری و حمل و نقل مرغ به بازار یا کشتارگاه از اهمیت زیادی برخوردار است زیرا می‌تواند در کاهش مرغوبیت و افت وزن زنده و ایجاد ضایعات مختلف مؤثر باشد و حاصل زحمت و تلاش چندین هفته‌ای مرغداران را با خطر مواجه سازد. طبق تحقیقات به عمل آمده حدود ۶۰ تا ۵۰ درصد از موارد

کاهش مرغوبیت لاشه، در اثر ضرب دیدگی است و حدود $\frac{1}{3}$ این

ضرب دیدگیها فقط در قسمت سینه بوجود آمده است و نهایتاً این مسئله روشن شده که موارد فوق در اثر گرفتن نادرست مرغ، وارد جعبه کردن، بارزدن، تخلیه و آویزان کردن بر روی ریل کشتار بروز می‌کند، لذا با توجه به این موارد، باید نکات زیر را مورد توجه جدی قرار دهید.

۱- برای از بین رفتن اشرات و مقداری ذخیره شده آنتی بیوتیک و دیگر داروهای مصرفی در تقدیم مرغان، باید حدود ۷ روز قبل از کشتار، این داروها را از غذا و آب گله حذف کنید.

۲- برنامه زمانی مناسبی برای حمل و فرستادن گله به بازار در نظر بگیرید به نحوی که در تابستان در روز و اوایل صبح و در زمستان در اواسط شب این کار را انجام دهید.

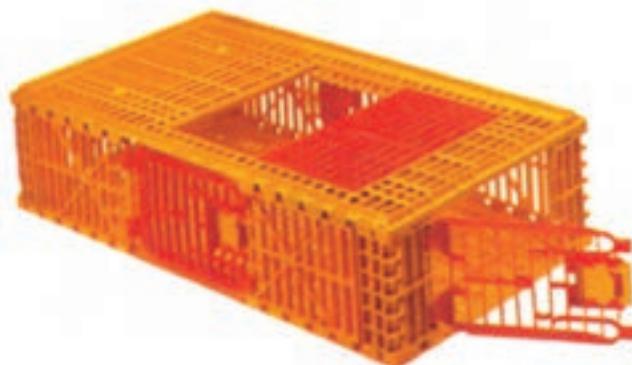
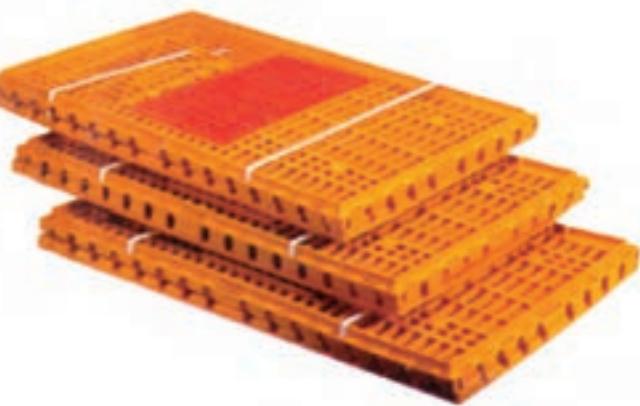
۳- حدود ۲ ساعت قبل از اقدام به گرفتن و بارزدن مرغان، مصرف غذای آنها را قطع کنید (علت این امر در ادامه بحث توضیح داده خواهد شد).

۴- در صورت امکان از لامپهای با نور آبی برای گرفتن مرغان در جایگاه پرورش، استفاده کنید، زیرا طیور در نور آبی قدرت بینایی خود را تا حد زیادی از دست می‌دهند از این رو، می‌توان براحتی آنها را گرفت و در جعبه قرار داد.

۵- قفسهای مخصوص حمل مرغ را آماده نمایید.

۶- حصارهای سیمی تاشونده را برای پن‌بندی و محاصره منطقه به منطقه آماده کنید. استفاده از این حصارها گرفتن مرغان را ساده می‌کند و گرد و غبار کمتری در جایگاه ایجاد می‌شود.

جعبه‌ها بعد از استفاده شسته و جمع می‌شوند.

دو نوع قفس مخصوص حمل مرغ (سبک و بدون خطر)

گرفتن و بیرون آوردن مرغ از قفسهای قبل حمل

این وسایل باید به حدی استحکام و توان داشته باشند که با فشار گله مرغان سراسیمه و فراری، سرنگون نشوند.

۷- هنگام گرفتن و جعبه زدن، باید تمام دستگاههای تهويه را روشن نمایید تا گرد و غبار ناشی از دویدن و پرزدن مرغان، به بیرون هدایت شود.

۸- در داخل هر قفس، تعداد مناسب و محدودی مرغ قرار دهید تا از ایجاد تراکم و بروز خفگی در آنها جلوگیری بعمل آید.

۹- برای گرفتن مرغ، ابتدا پاهای آن را گرفته، بین انگشتان یک دست قرار دهید و با دست دیگر همچنان به گرفتن مرغان دیگر ادامه دهید تا وقتی که در هر دست ۴-۵ مرغ بیشتر نباشد. گرفتن یک پای مرغ می‌تواند به آن آسیب برساند. هنگام بیرون آوردن مرغان از قفس نیز این نکات باید رعایت شود.

۱۰- سوراخهای سطح بالای قفس باید به اندازه‌ای باشند که سر مرغ از آن بیرون نمایند زیرا به هنگام روی هم چیدن قفسها، باعث له شدن سر مرغانی خواهد شد که از لابالی سوراخهای قفس، گردن خود را بیرون آورده‌اند.

۱۱- کف قفسها را باید با مقوا پوشانند تا از ریزش فضله قفسهای بالایی بر روی مرغان قفسهای پایین جلوگیری شود.

۱۲- ماشین حمل کننده مرغان باید از لحاظ فنی کاملاً سالم و بی نقص باشد تا در مسیر حرکت به طرف کشتارگاه دچار اشکال نشود. ضمناً این ماشینها باید باریند و چادر نیز داشته باشند.

حمل مرغ در کشتارگاه

کشتار

دستگاه پرکن دستی (کوچک)

اندرونی و آماده کردن لشه کامل برای پُخت، به ترتیب زیر عمل می شود :

- ۱- ابتدا سر را کاملاً از بدن جدا می کنند.
- ۲- ساقهای پا از ناحیه مفصل خرگوشی می برند.
- ۳- از نقطه‌ای که سر از بدن جدا شده تا ناحیه اتصال گردن به شانه، پوست پشت گردن را چاک می زنند.
- ۴- مری و نای را از پوست گردن جدا می کنند و سپس چینه‌دان را از بافت چربی چسبیده به پوست جدا کرده، با دست چپ آن را می گیرند.
- ۵- مری را از نقطه ورود آن به حفره بدن در عقب چینه‌دان می برند. نای را نیز از نقطه ورود آن به حفره بدن قطع و جدا می کنند (هنگام قطع اتصال چینه‌دان و بدن، مواطن باشید که محتويات درون آن روی لشه نریزد).
- ۶- گردن مرغ را کاملاً نزدیک به بدن و از محل اتصال دو مُهره از بدن جدا می کنند.
- ۷- کيسه چربی را که در انتهای دُم مرغ قرار دارد از بدن

عموماً کشتار مرغ به ۳ روش صورت می گیرد :

الف - روش سنتی

ب - روش نیمه صنعتی

ج - روش صنعتی

الف - روش سنتی: برای انجام این روش که قدیم‌ترین و ساده‌ترین راه کشتار مرغ است، به وسائل ساده‌ای نیاز است که عبارت‌اند از :

- ۱- قوطیهای مخروطی فلزی (مخروط کشتار).
- ۲- چاقوی تیز و مناسب.
- ۳- ظرف مخصوص آب جوش.
- ۴- ظرف مخصوص آب و یخ.
- ۵- دستگاه پرکن.

روش کار بدین صورت است که مرغ زنده را از پا گرفته، با سر درون مخروط کشتار قرار می‌دهند. [پاهای مرغ نباید زیر بدنش جمع شود]. سپس با دست چپ، پوست و کاکل سر مرغ را طوری می‌گیرند که گردن به طرف کشنده باشد و با کارد، تمام بافت نرم گردن را از نزدیکی سر زیر حنجره بریده تا سیاهرگ گردن قطع شود و خون فوران کند. مرغ را در این حالت تا قطع کامل خونریزی و توقف حرکات بدن در مخروط رها می‌کنند، سپس آن را بیرون آورده، به مدت ۳۰ تا ۷۵ ثانیه در ظرف حاوی آب ۶ درجه می‌گذارند.

مدت زمان قرار دادن مرغ در آب و لرم نباید بیش از ۱ دقیقه باشد زیرا باعث کند شدن پوست به هنگام پرکنی می‌شود. بعد از این مرحله، مرغ را از مخزن آب و لرم درآورده، در دستگاه پرکن قرار می‌دهند تا پرهای آن کاملاً کند شود.

سپس مرغ را از دستگاه خارج کرده، با چاقوی لبه کُند، تمام پرهای کوچک سوزنی کنده نشده را از روی پوست جدا می‌کنند.

اکنون لشه مرغ برای تخلیه شکم آماده است. برای تخلیه

جدا می‌کنند این برش نباید خیلی عمیق باشد، چون ممکن است روده‌ها هم پاره کند.

۸- بریدگی سطحی‌ای در ناحیه انتهای سینه ایجاد می‌کنند و به دو طرف پهلوی مرغ، آن را گسترش می‌دهند تا بتوانند دست را به طور کامل در حفره شکمی مرغ وارد کنند.

۹- بعد از وارد کردن دست راست به داخل حفره شکمی، روده‌ها، سنگدان و جگر را به آرامی خارج می‌سازند. سپس، دست خود را جلوتر برده، قلب و پیش معده را جدا می‌کنند.

۱۰- بعد از اینکه تمام اندرونی و اندامهای داخلی از حفره بدن جدا شدند، آنها را از شکاف ایجاد شده شکم بیرون می‌کشند.

۱۱- باید دقیق شود که در حین عمل، روده‌ها و کیسه صفرا پاره نشوند.

۱۲- سنگدان را ازین دیگر قسمتها جدا کرده، روده‌ها را از قسمت اتصال آنها به سنگدان می‌برند. سپس ماهیچه سنگدان را از درازا تا پایین شکافته و لایه داخلی آن را جدا می‌سازند.

۱۳- کیسه صفرا را از ته آن که محل اتصال با جگر است با انگشت شست و سبابه گرفته، جگر را با دست دیگر از آن جدا می‌کنند.

۱۴- لاشه و احسای خوراکی را با سرعت شسته، در مخلوط آب و یخ قرار می‌دهند تا دمای آن به $4/4$ درجه سانتی‌گراد برسد.

۱۵- اگر نیاز باشد طبق تصاویر مقابل می‌توان قطعات لاشه را نیز جدا کرده، به صورت مجزا بسته‌بندی و مصرف کرد.

قطعه‌بندی لاشه مرغ برای بسته‌بندی

استفاده می‌شود و مسلماً میزان سرعت کار و حجم عملیات به اندازه روش تمام اتوماتیک (صنعتی) نیست ولی نیاز به ابزار و وسایل خاصی دارد. به طور خلاصه مراحل این نوع کشتار به شرح زیر است:

۱— آویزان کردن: این کار به دست کارگر صورت می‌گیرد. مرغها از قسمت پا روی ریل کشتار آویزان می‌شوند.

۱۶— بسته‌بندی قطعات جداگانه لاشه، قطعات ران و سینه در بسته‌های جداگانه و بهداشتی بسته‌بندی و به سردخانه منتقل می‌شوند. بقیه قسمتها را لاشه برای مرحله استخوان‌گیری به قسمتی دیگر منتقل می‌شوند. از گوشت جدا شده این قسمتها محصولات مختلفی تهیه می‌شود.

ب— روش نیمه صنعتی: در این روش که در انجام بعضی مراحل، به جای دستگاههای اتوماتیک از نیروی کارگری

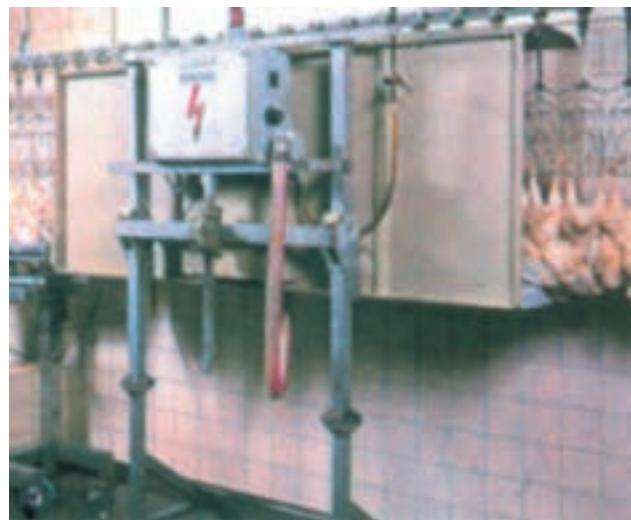
نمونه بسته‌بندی مرغ

نحوه آویزان کردن مرغ

ابزار لازم برای کشتار در روش نیمه صنعتی

دستگاه مخصوص شوک دادن

نحوه کشتار در کشتارگاه نیمه صنعتی توسط کارگر

۲- شوک دادن و گیج کردن: این مرحله با دستگاه مخصوص صورت می‌گیرد و بدن مرغها در اثر تماس مستقیم با برق، دچار شوک و گیجی می‌شود.

۳- کشتار: این کار در کشتارگاههای نیمه اتوماتیک به دست کارگر انجام می‌شود.

۴- غوطه‌ور کردن در آب داغ: لشه‌های آویزان بر روی ریل متحرک، وارد مخزن آب داغ شده، به مدت یک دقیقه در آب داغ، با درجه حرارت حدود 54°C تا 54°C درجه سانتی‌گراد باقی می‌مانند.

۵- پرکنی: این عملیات به کمک دستگاه صورت می‌گیرد.

۶- کنندن سر: این کار نیز با دستگاه انجام می‌شود.

۷- چاک زدن گردن و بریدن نای و مری

۸- خارج کردن اندرونیه شکم: این عملیات می‌تواند به دو شکل انجام شود :

الف - با استفاده از چاقو، پوست زیر سینه چاک می‌خورد و اندرونیه آن با دست تخلیه می‌شود.

نحوه کنندن سر

نحوه تخلیه اندرونه شکم

این عمل در طی سه مرحله صورت می‌گیرد که به ترتیب در تصویرهای زیر دیده می‌شوند:

ب - پس از چاک دادن پوست زیر شکم، به وسیله یک دستگاه مکنده که «تفنگ مکنده» نیز نامیده می‌شود، اندرونه شکم تخلیه می‌گردد. ششها نیز با دستگاهی مانند مورد قبلی، از درون قفسه سینه جدا و بیرون کشیده می‌شود.

۹—بریدن پاهای این عمل اغلب به دست کارگر صورت می‌گیرد. قیچی مخصوصی برای انجام این کار وجود دارد.

۱۰—غوطه‌ور کردن در آب سرد: وقتی که پاهای مرغ بریده شد، لشه‌ها، بر روی یک ریل بهن و متحرک افتاده، به طرف مخزن حاوی آب و یخ هدایت می‌شوند. بعد از سرد شدن لشه‌ها به وسیله آب و یخ، لشه‌ها با تیغه‌هایی که به صورت مارپیچ در حال چرخیدن هستند، به طرف جلو رانده می‌شوند تا از یک طرف مخزن خارج گردد و برای خشک شدن روی نرده قرار بگیرند.

۱۱—وزن‌کشی و تفکیک لشه‌ها بر حسب وزن: این مرحله به وسیله دستگاه صورت می‌گیرد. کارگر، مرغ را داخل سینی دستگاه گذاشته، دستگاه به طور اتوماتیک و با توجه به وزن لشه، آن را به قسمت بخصوص منقول و رها می‌کند.

نحوه وزن‌کشی و تفکیک لشه

۱۲—قطعه کردن: این کار با دستگاه و

دست صورت می‌گیرد.

قطعه کردن لشه

۱۳- بسته‌بندی: این عمل به دست کارگر صورت می‌گیرد.

در پایان، ذکر این نکته ضروری است که عموماً در کشتارگاههای صنعتی و نیمه صنعتی، آخرین مرحله عملیات کشتار، جمع آوری ضایعات و مواد غیرقابل مصرف و تبدیل آنها به مواد قابل مصرف و قابل استفاده‌ای است که نه تنها به عنوان مواد آلاندۀ وارد محیط زیست نمی‌شوند بلکه به شکل مواد جدید و مفیدی وارد چرخه مصرف دام و طیور می‌گردند. از جمله این مواد می‌توان به خون، پر، اندرونه غیرقابل مصرف و چربیهای گرفته شده از روی سطح و داخل لشه اشاره کرد، که به روش‌های مختلف و جداگانه‌ای جمع آوری و پس از طی مراحلی مانند پختن و پودر کردن، آماده مصرف می‌شوند.

در تصویر اندرونه و دیگر قسمتهای غیرقابل مصرف جمع آوری شده، قابل تشخیص است.

مخزن جمع آوری خون حاصل از عملیات کشتار

تهییه پودر خون

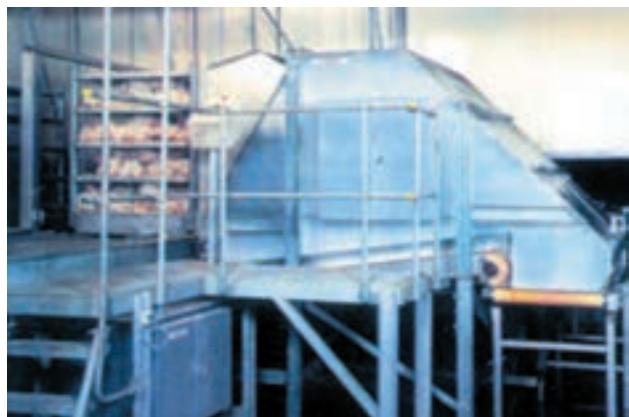

است به اشکال و روش‌های متنوعی تهیه و فرآوری می‌شود و در اختیار مصرف کننده قرار می‌گیرد.

تصویر بالا دو دستگاه دیگ استیل را نشان می‌دهد که صنایع گوشتی کشتارگاه در آنها پخته و پودر می‌شوند.
فرآورده اصلی این کشتارگاهها نیز که همان گوشت مرغ

فرآورده کشتارگاه در بسته‌بندیهای مختلف

ج - روش صنعتی: این روش با استفاده از ابزارها و تجهیزات مناسب به نحوی صورت می‌گیرد که علاوه بر صرفه‌جویی در نیروی انسانی و زمان، از لحاظ بهداشتی نیز قابل اطمینان می‌باشد. مراحل انجام این نوع کشتار به ترتیب زیر است:

۱ - تخلیه طیور در کشتارگاه: برای توقف ماشینهای حامل مرغ و خالی کردن قفسها محل خاصی در کشتارگاه در نظر گرفته می‌شود که علاوه بر داشتن فضای کافی و مناسب، دارای سقف نیز باشد.

۲ - آویزان کردن مرغان: مرغان از قفس بیرون آورده شده، از قسمت پا به قلابهای مخصوصی که روی یک ریل متحرک نصب هستند، آویزان می‌گردند.

تصویر مقابل محل ذخیره و نگهداری مرغان داخل قفس را نشان می‌دهد. محفظه جلوی قفسها، محلی است که کارگران، مرغها را در داخل آن قرار داده، یک ریل مخصوص، آنها را جلوی کارگرانی قرار می‌دهد که وظیفه آویزان کردن مرغها را بر عهده دارند.

برای سرعت عمل پیشتر در این مرحله، میز دور و متحرک رسانده شده است که مرغان ابتدا روی آن ریخته شده، هر کارگر مرغ جلوی میز کار خود را به ریل آویزان می‌کند. به این وسیله «میز چرخان» یا «صفحة گردونه» نیز می‌گویند.

نمایش آویزان کردن مرغها روی ریل

میز چرخان یا صفحه گردونه

شوک الکتریکی به حالت نیمه بیهوش و گیج درمی آورد. علت این عمل، آن است که ماهیچه های بدن و گردن مرغ آرام و شل شود و باعث سهولت خروج خون در اجرای کشتار صحیح گردد.

۳- گیج کردن: مرغان آویزان شده وارد دستگاهی به نام شوک دهنده (Stunner) می شوند. در داخل این دستگاه یک میله یا سیم جریان برق به بدن مرغان برخورد کرده، آنها را در اثر

.. مرغان قبل از بیهوشی

مرغان نیمه بیهوش
(ادامه مسیر)

این دستگاه با استفاده از تیغه هایی که به کمک یک موتور الکتریکی به حرکت درمی آیند، گردن مرغان را تا جایی که رگهای وراج گردن مرغ واقع در قاعده سر قطع شود، می برد.

۴- کشتار: مرغان نیمه بیهوش، در ادامه مسیر حرکت ریل، وارد دستگاه کشتار اتوماتیک می گردند. این مرحله را کشتار گویند.

تیغه تیز کشتار

نحوه کشتار اتوماتیک

۷- مرحله پرکنی: پس از بیرون آمدن لشه های خیسانده در آب گرم، آنها وارد دستگاه مخصوصی به نام پرکن می شوند. این دستگاه دارای یکسری بازو های استوانه ای دوار است که

۵- خونگیری: مرغان سر بریده به محض خروج از دستگاه کشتار به تونل خونگیری هدایت می شوند و حدود 9° ثانیه طول می کشد تا از این قسمت خارج گردند. در طول این مسیر حدود 5° درصد از کل خون موجود در لشه خارج می شود.

۶- خیساندن در آب گرم: لشه های خونگیری شده، به کمک حرکت ریل متحرک، وارد دیگ آب جوش می شوند. درجه حرارت آب موجود در این ظرف حدود 54° تا 56° درجه سانتی گراد است و با جریان هوایی که به داخل آن دمیده می شود، مرتب در حال تلاطم و حرکت است. مدت زمان نگهداری لشه ها در آب گرم حدود یک دقیقه است. نگهداشتن بیش از ۲ دقیقه لشه پردار در داخل این آب، موجب صدمه دیدن و پاره شدن پوست شده، امکان ورود باکتری به آن و فساد لشه، فراهم می گردد. گاهی اوقات مواد پاک کننده به آب گرم اضافه می کنند تا قدرت نفوذ آب به لابلای فولیکول پرهای افزایش یابد.

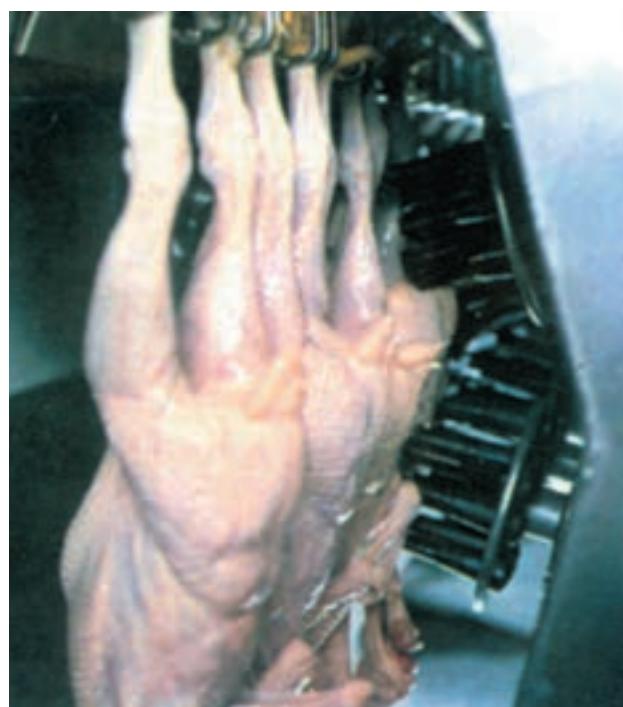

دستگاه پرکن

روی آنها صفحاتی با پرهای پلاستیکی قرار دارد. این صفحات در انر چرخش با ضربه‌های پره‌ها، پرا را از روی لشه کنده، جدا می‌کنند.

در زیر دستگاه، کanalی وجود دارد که پرهای کنده شده را جمع‌آوری کرده، به مسیر دیگری برای فرآوری و تهییه پودر پر انتقال می‌دهد.

نمایی بزرگتر و نزدیک‌تر از درون دستگاه پرکن. پرهای پلاستیکی کاملاً قابل رؤیت هستند.

شاہپرهاي پر و بال جدا شده

هنگام عمل پرکنی، از سوراخهای خاصی، آب گرم روی لاسه‌ها پاشیده می‌شود. این مرحله حدود یک دقیقه طول می‌کشد. سطح لاسه‌ها هنگام خروج از دستگاه با فشار شدید آب شسته می‌شوند. شاهپرهای دم و بال نیز به کمک تیغه‌های جداگانه‌ای بریده و کنده می‌شوند.

شاہپرهاي دم و بال با تیغه‌های مخصوصی که در تصویر مقابله دیده می‌شوند، جدا می‌گردد.

۸- کندن سر و مجرای نای از قسمت گردن: این عمل با دستگاه خاصی به نام سرکن انجام می‌گيرد.

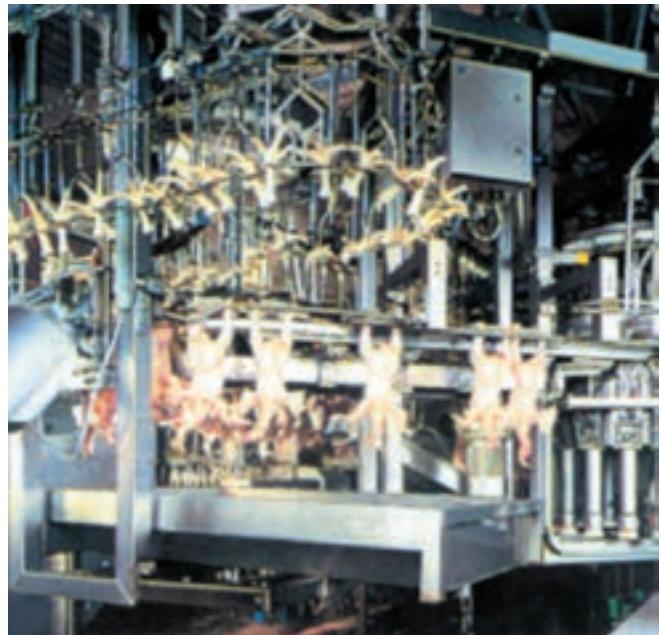

نحوه کندن سر

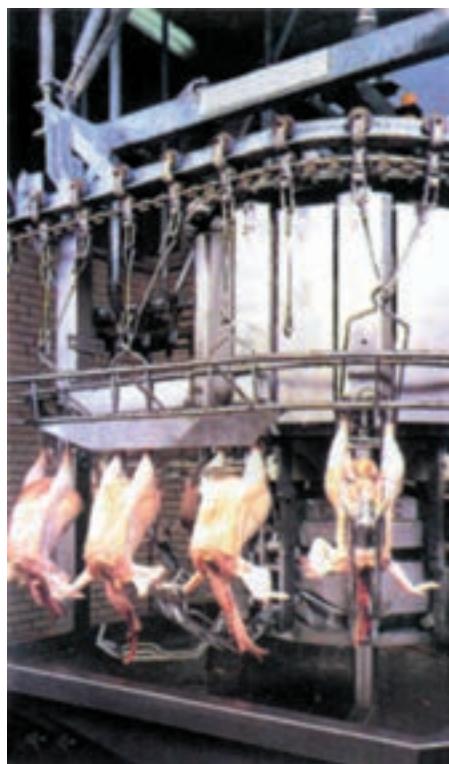

نشوند. پاهای بریده شده، به قسمت فرآوری ضایعات کشتارگاهی هدایت می‌شوند.

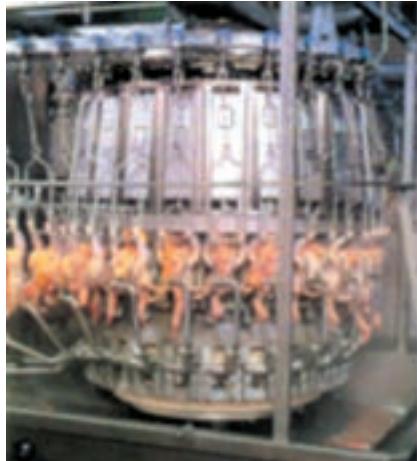
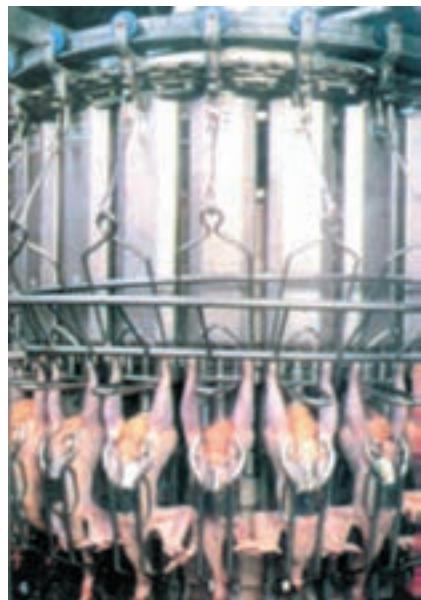
۹—بریدن پا از قسمت مفصل خرگوشی: این قسمت به وسیلهٔ تیغه‌ای تیز بریده می‌شود و از زیر مفصل خرگوشی صورت می‌گیرد تا لشه‌ها همچنان روی ریل آویزان مانده و از قلابها رها

۱۰—برش پوست گردن، بریدن و جدا کردن چینه‌دان و نای: این مرحله نیز به کمک دستگاهی خاص صورت می‌گیرد.

۱۱- خارج کردن روده ها، سنگدان، قلب و ریه و جگر:
از چاک زدن دو طرف دندنهای و مقعد، اندرونه را به بیرون تخلیه
می کند.

در این مرحله اعمال خاصی مانند جدا کردن قلب و سنگدان
از قسمتهای غیرقابل مصرف خوراکی انجام می شود.

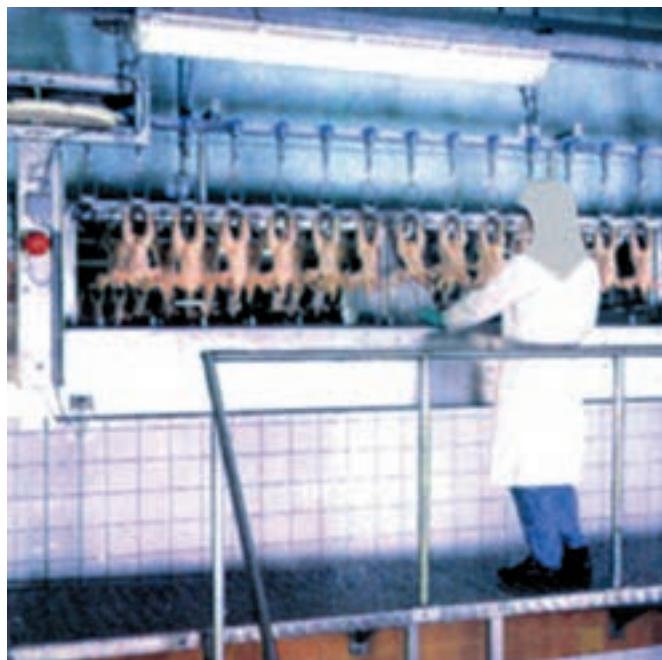

بعد از انجام این مرحله، سطح داخلی و خارجی لشه با آب شسته و قسمتهای خوراکی اندرونه مرغ به کمک پمپ خاصی جمع آوری می‌شود.

۱۲—بریدن گردن: از نقطه اتصال به بدن، به کمک دستگاه انجام می‌گیرد.

۱۳- قسمت کنترل و انتخاب: کنترل کیفیت و حذف لاشهای نامرغوب.

۱۴- جدا کردن چربی‌های اضافه از لашه و اندرونه قابل مصرف با دستگاه یا جداکننده چربی از روی بافت گوشت.

۱۵- شست و شوی لاشه‌ها: این عمل به طور خودکار صورت می‌گیرد و به نحوی است که لاشه‌های شکم خالی وارد یک مخزن با آب ولرم (۱۰ تا ۱۶ درجه سانتی‌گراد) شده، به مدت ۱۰ دقیقه در این محل می‌مانند، تا درجه حرارت آنها به ۲۵ درجه سانتی‌گراد و کمتر برسد.

حرارت لاسه‌ها به ۴-۲ درجه سانتی گراد می‌رسد. تیغه‌های چرخانی در داخل مخزن وجود دارند که در اثر چرخیدن مداوم، لاسه‌ها را زیر و رو می‌کنند.

۱۶- سرد کردن لاسه‌های شکم خالی: بعد از شست و شو، لاسه‌ها به داخل مخزن آب و یخ هدایت می‌شوند و حدود ۳۰ تا ۴۰ دقیقه در آنجا باقی می‌مانند. در این مدت درجه

اندرونه قابل مصرف نیز در مخازن جداگانه‌ای شست و شو و سرد می‌شوند.

۱۷- خشک کردن با هوای سرد: با خروج لاسه‌ها از آب یخ، ریل متحرک آنها را به مکانی برای خشک کردن با هوای سرد هدایت می‌کند. عمل سرد کردن لاسه اهمیت زیادی در حفظ کیفیت آن دارد و سبب روشن شدن رنگ پوست می‌شود. تصویر مقابل جایگاهی را نشان می‌دهد که لاسه‌ها در چند طبقه در آن قرار گرفته، در اثر برودت هوای داخل آن، به سرعت سرد می‌شوند.

۱۸—بعد از مرحله سرد کردن با هوای سرد، دو حالت وجود دارد:

الف : لاشهای شکم خالی در جعبه های بار زده می شوند و برای مصرف به بازار روزانه منتقل می گردند.
ب - لاشهای دوباره مسیر جدیدی را آغاز کرده، وارد مرحله قطعه قطعه کردن، وزن کشی و بسته بندی بر مبنای وزن می شوند.

۱۹ - در کشتارگاههای مجهّزتر، تجهیزات و وسائلی برای خرد کردن لاشه به قطعات کوچکتر نیز وجود دارد که عملیات خاصی را به شرح زیر روی لاشه مرغ اجرا می کنند :

تبدیل لاشه به قطعات کوچکتر (بال، ران، گردن، سینه، لگن)، در طی این مسیر، لاشه کامل به کمک دستگاهی به طرف تیغه های مخصوص هدایت می شود. ابتدا بالهای لاشه بریده و با تیغه ای دیگر لاشه بدون بال، به دو قطعه بالاتنه و پایین ته تقسیم می شود. سپس هر کدام از قطعات یاد شده به دو قطعه ران و دو قطعه سینه و یک قطعه استخوان لگن تقسیم می شوند.
در بعضی کشتارگاهها، دستگاهی مجهز وجود دارد که لاشه کامل را کاملاً تبدیل به قطعات بال، ران، سینه، لگن و گردن می کند.

دستگاهی که لاشه کامل را به طور کامل تبدیل به قطعات مختلف می‌کند. (به صورت اتوماتیک)

لاشه به دو قسمت بالاتنه و پایین تنه که شامل لگن و دو ران می‌باشد، تقسیم می‌گردد.

دو قطعه ران و استخوان لگن در ادامه مسیر از یکدیگر جدا می‌شوند.

قطعات سینه، ران، بال و لگن به طور جداگانه در ادامه مسیر از ریل جدا و در جعبه‌های مخصوص بسته‌بندی می‌شوند.

آزمون نهایی

- ۱- چند روز قبل از کشتار باید دارو را از جیره غذایی جوجه حذف کرد؟
الف: ۳   ب: ۷   ج: ۱۵   د: ۲۰
- ۲- قدرت بینایی جوجه با استفاده از لامپهای ... رنگ کم می‌شود.
الف: زرد   ب: قرمز   ج: آبی   د: سفید
- ۳- به چه دلیل برای گرفتن جوجه، از حصار (بن‌بندی) استفاده می‌شود؟
- ۴- روش‌های کشتار را نام ببرید.
- ۵- وسایل مورد نیاز در کشتار سنتی را نام ببرید.
- ۶- در کشتار نیمه صنعتی کدام مرحله به دست کارگر انجام می‌گیرد?
الف: شوک دادن   ب: کشتار   ج: پرکنی   د: کندن سر
- ۷- خون‌گیری در کشتار صنعتی حدود ... ثانیه طول می‌کشد و در این مدت میزان ... درصد کل خون موجود در لشه خارج می‌شود.
- ۸- در کشتار صنعتی در صورتی که لشه بیش از ۲ دقیقه در آب گرم نگهداری شود (مرحله خیساندن لشه در آب گرم) چه عوارضی بوجود می‌آید؟
- ۹- در کشتار صنعتی بعد از مرحله پرکنی، کدام کار صورت می‌گیرد?
الف: کندن سر   ب: بربیدن پا   ج: برش پوست گردن   د: شست و شوی لشه
- ۱۰- شست و شوی لشه در کشتارگاه صنعتی چند دقیقه طول می‌کشد؟
الف: ۶   ب: ۸   ج: ۱۰   د: ۱۲

همکاران محترم و دانش آموزان عزیز :

پیشنهادات و نظرات خود را درباره محتوای این کتاب به نشانی
تهران - صندوق پستی شماره ۴۸۷۴/۱۵ دفتر تألیف کتاب های درسی
فنی و حرفه ای و کار دانش، ارسال فرمایند.

پیام نگار (ایمیل) info@tvoccd.sch.ir

وب گاه (وب سایت) www.tvoccd.sch.ir